

Вишегодишње пропадање Јат ервејза, поноса некадашње Југославије, требало би, бар по најавама, да се заврши најкасније до краја мандата ове владе, расписивањем још једног тендера за формирање нове авиокомпаније. У новом ЈАТ-у, већински власник би требало да буде држава, док би мањински део преузели „људи из привреде“, односно конзорцијум домаћих бизнисмена, од којих медији незванично наводе и Мирослава Мишковића и Миодрага Костића.

[1]

Нови српски авио-превозник би према плану требало да преузме део запослених и авионе, и да почне с радом у мају ове године. Стари „Јат ервејз“ ће такође наставити да постоји, али ће њему остати дугови, вишак запослених и комплетн а имовина из које би требало да се надоместе губици, који према неким проценама износе и до 180 милиона евра.

Одлуку о учешћу домаћих бизнисмена у стварању новог ЈАТ-а Влада Србије је донела после понижавајућег неуспеха прошлогодишњег тендера за мањинског партнера, на који се најпре нико није јавио. После продужетка рока, достављена је понуда компаније „Балтик авијејшн систем“, сувласника летонског „Ер Балтика“, која је убрзо одустала, да би потом било обелодањено да су њени сувласници ухапшени и оптужени за прање новца. Тендер је показао да, иако су раније као већински власници или партнери ЈАТ-а помињане велике и угледне светске авиокомпаније, Јат ервејз нису желели ни Азербејџанци који су помињани као партнери, па чак ни хоштаплери из Балтик системса. Некад угледна компанија тако је заиста спала на своје најниже гране, а део објашњења зашто су од српског авиопревозника и српске владе окренули леђа сви потенцијални партнери, па чак и они из „Балтика“ може дати и недавно објављени извештај Државне ревизорске комисије, која је у књиговодству ЈАТ-а пронашла огромне неправилности и тежак криминал. [2]

Јат ервејз већ дуго важи као предузеће у коме се расипа на све стране, и у јавност су већ изашле злоупотребе ранијих руководства, а извештај ДРИ открива да Јат ервејз, поред скандалозних куповина и трошкова, криминалних злоупотреба и фалсификовања књиговодства, нема успостављен систем контроле ни прихода ни расхода. Извештај ДРИ нам саопштава да у овој компанији не постоји одговарајућа рачуноводствена

Јат ервејз, или све ће то народ финансирати

Пише: Александар Костић
понедељак, 23 јануар 2012 12:12

служба која прати одакле стиже и где се одлива новац, и тиме званично потврђује да се Јат ервејз, попут бројних осталих јавних предузећа, дословце пљачка из дана у дан, а да апсолутно ништа није урађено да се тај криминал заустави. Уместо тога, Јат ервејз већ дуго времена служи као крава музара политичких странака и њихових фаворита, а једина права прилика за приватизацију ЈАТ-а пропуштена је пре пет година, када је вредност компаније била процењена на око 150 милиона евра, и када је руски Аерофлот био спреман да откупи 51% и реструктурира српског превозника. Аерофлот је такође једини могао да реши проблем веома неповољног уговора о куповини авиона са француским „Ербасом“, али могућност да Руси уђу на тржиште ЕУ изазвала је реакцију Европске комисије, која је 2007. тадашњој српској влади препоручила да Јат ервејз прода неком европском превознику. [3] Након те „препоруче“, процес приватизације је више пута померан, а тендер је расписан средином 2008. када руска компанија више није показивала озбиљно интересовање.

Јат је остао у рукама државе, тј. водећих политичких партија, чија је вишегодишња владавина резултирала тешким дуговима. Сада, када је фирма вишегодишњим черупањем дотерана до ивице пропасти, оснива се нова компанија, а као спасиоци Јата појављу се та иста држава и домаћи „привредници“. С обзиром на искуства који грађани Србије имају и са државом и њеним будућим партнерима, да ли онда треба да очекујемо да ћемо ускоро имати две авиокомпаније – једну стару, која дугује око 180 милиона евра, и нову, која дугове тек треба да направи?

[1] http://glassrbije.org/index.php?option=com_content&task=view&id=103066&Itemid=29

[2] http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/jat_nepostojece_telefone

[platio_pola_miliona_evra_ne_prati_kuda_ide_novac.4.html?news_id=231699](http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/jat_nepostojece_telefone_platio_pola_miliona_evra_ne_prati_kuda_ide_novac.4.html?news_id=231699)

[3] <http://www.nspm.rs/ekonomska-politika/privatizacija-jat-a-interes-drzave-ili-erbasa.html?alphabet=I >